

ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି
ବନାମ
ମାନ୍ଦ୍ରାସ ରବର କାରଖାନା ଲିମିଟେଡ୍
ଡିସେମ୍ବର 20, 1986

[ପି. ଏନ. ଭଗବତୀ, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଭି. ଖଲିଦ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଲବଣ ଅଧିନିୟମ 1944: ଧାରା 4; କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ନିୟମାବଳୀ, 1944: ନିୟମ 96; କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାୟନ) ନିୟମାବଳୀ, 1975: ନିୟମ 4 ।

ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ- ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ- 'କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ'- ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ- ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି, ଉତ୍ପାଦ ରିହାତି, ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ତାୟାର କର୍ଡ ଉପରେ ଦେୟ ଶୁଳ୍କ, ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ମୂଲ୍ୟ, କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ଅପସାରଣ ପରେ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧ, ପ୍ରାପ୍ୟ ଉପରେ ସୁଧ, ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ବିକ୍ରୟ ଉତ୍ପାଦ ଗୁଡ଼ିକଠାରେ ବିତରଣ ମୂଲ୍ୟ-- ତାହାର କାଟ - ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ ବୈଧ କି ।

ସରକାରୀ ବିଭାଗ ପାଇଁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟ- ସ୍ୱାଭାବିକ ମୂଲ୍ୟ କି ।

କାରଖାନା ଫାଟକରେ ଏକ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଗଣନା- ଅନୁମତିଯୋଗ୍ୟ କାଟ ପ୍ରଥମେ କାଟ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍, [1984] 1 ଏସସିଆର 347 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଲବଣ ଅଧିନିୟମ, 1944 ର ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ, ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ କିମ୍ବା କାରଖାନା ଫାଟକ ଠାରେ ବିତରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦର ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କରୁଥିବା କାରକମାନଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, କେବଳ ସେହି ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ନଭେମ୍ବର 14/15, 1983 ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ସ୍ୱତ୍ୱୀକରଣ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କାରବାରରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ରିହାତି (ଯେ କୌଣସି ନାମରେ କୁହାଯାଉ) ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରକୃତିର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ କାଟିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯଦି ରାଜିନାମା ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ସର୍ଭାବଳୀ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୁଏ, ଏବଂ ଏପରି ଭାବା ଏବଂ ରିହାତିର ପ୍ରକୃତି ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିବା ଉଚିତ ଏବଂ କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ସମୟରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ନ ଥିବାରୁ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ମୂଲ୍ୟରୁ କଟାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରତିବାଦୀ-ରବର କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦନ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରକୃତିର ବିଭିନ୍ନ କାଟ ଦାବି କରିଥିଲା, ଯାହାକୁ ଅବକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦେଇନଥିଲେ । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ରିଟ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା: (a) ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି, ଯାହା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କାଟିବାକୁ ଲୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା, ସ୍ଵୀକରଣାତ୍ମକ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତିର ସମସ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ତୁଷ୍ଟ କରିଥିଲା; (b) ଉତ୍ପାଦ ରିହାତି- ତୁରନ୍ତ ଦେୟ ରିହାତି, ବର୍ଷ ଶେଷ ରିହାତି ଏବଂ ଅଭିଯାନ ରିହାତି- କାଟିବା ପାଇଁ ଦାବି ସମାନ କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲା; (c) ଦ୍ରବ୍ୟ-ଭଣ୍ଡାର ଖାଲି ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ କାଟ ଥିଲା; (d) ପ୍ରାପ୍ୟ (ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରଣଗ୍ରହୀତା) ଉପରେ ସୁଧ କାଟିବା ପାଇଁ ଦାବି ଏହି ଆଧାରରେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ ଏବଂ ଅର୍ଥ ଆଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସମୟ କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା; (e) ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ନିଗମ ସେମାନଙ୍କ ବିତରକ ନେଟୱାର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କମ୍ପାନୀର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଦେଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ ମଧ୍ୟ ରିହାତି ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା; (f) ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଭଣ୍ଡାରରେ ବିତରଣର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ କାଟ ଥିଲା; (g) ଯେ ସରକାରଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ଉତ୍ପାଦଟିର କମ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ରିହାତି ଭଳି ଥିଲା; (h) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ଖର୍ଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ କାଟିବା ପାଇଁ ଦାବି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d)(i) ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଆସେ, ଏବଂ (i) ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଟାୟାର କର୍ତ୍ତ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ କାଟିବା ପାଇଁ ଧାରା 4 (4)(d)(ii) ଅଧୀନରେ କମ୍ପାନୀ ହକଦାର ଥିଲା ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏକ କାରଖାନା ଫାଟକଠା'ରେ ବିକ୍ରୟରେ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ 'କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ' ର ରଣନା ପଦ୍ଧତିକୁ ମଧ୍ୟ ବିବାଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମେ କାରଖାନା ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉତ୍ପାଦ ମୂଲ୍ୟ କାଟିବା ଦ୍ଵାରା ଏପରି ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ତା'ପରେ ହିଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟକୁ କାଟିବାକୁ ହେବ ।

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟ,

କହିଲେ: 1.1 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଲବଣ ଅଧିନିୟମ, 1944 ର ଧାରା 4 (4)(d)(2) ମଧ୍ୟରେ ନ ଥିବାରୁ ଟାୟାରଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ କମ୍ପାନୀ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି କାଟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହେଁ ।

1.2 ଯଦିଓ ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରଥା ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି କିନ୍ତା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ, ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାହା କାରବାରର ପ୍ରକୃତି ଅଟେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ବିକ୍ରି

ହୋଇଥିବା ଚାନ୍ଦାର ଉପରେ ରିହାତି ନୁହେଁ, ବରଂ ସେହି ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ସମାନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଛି । ଏହା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ବିକ୍ରୟରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲାଭ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ ।

1.3 ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି କାଟିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରେ ଯଦି ଏହା ଦ୍ରବ୍ୟର ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣା ଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏହି ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହେଁ କାରଣ କମିଟି ଚାନ୍ଦାର ଅପସାରଣ ପରେ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ପାଇଁ ଦାବିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

1.4 ଟୁଟିପୁର୍ଷ୍ଟ ଚାନ୍ଦାରଗୁଡ଼ିକର ଶୁଦ୍ଧ ହ୍ରାସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ନିୟମାବଳୀ, 1944 ର ନିୟମ 96 ର ତୁଳନା ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି କାଟିବା ପାଇଁ ଦାବିକୁ ଯଥାର୍ଥତା ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । "ଦ୍ୱିତୀୟକ" କିମ୍ବା "ଟୁଟିପୁର୍ଷ୍ଟ" ଭାବରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ଚାନ୍ଦାରକୁ ରିହାତି ଦରରେ ବିକ୍ରି କରାଯିବ, ଏପରି ରିହାତି ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ/ଖାଲି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣା ପଡ଼ିବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d)(ii) ର ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ । ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା "ଦ୍ୱିତୀୟକ"ର ଚାନ୍ଦାରଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେବ ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ବମ୍ବେ ଚାନ୍ଦାର ଇଣ୍ଡରମ୍ୟାସନାର ଲିମିଟେଡ୍, [1984] 17 ଇଏଲଟି 329, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.1 ପ୍ରତିବାଦୀ 'ତୁରନ୍ତ ବେୟ ରିହାତି' କାଟିବାକୁ ହକଦାର ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବିତରକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ 'ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି' । ଏହା ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଥାଏ ।

2.2 କମ୍ପାନୀ 'ବର୍ଷ ଶେଷ ରିହାତି' କାଟିବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହେଁ । ରିହାତିର ଭତ୍ତା ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଗଲା ନାହିଁ । ଗଣନା ବର୍ଷ ଶେଷରେ କରାଯାଏ ଏବଂ ଉକ୍ତ ହାରରେ ଅଧିକାର କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀର ବିତରକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ । କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏହାର ବିତରକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ନେବା ପରେ ଏହା ଗଣନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ରିହାତି ପ୍ରକୃତିରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ଅଧିକାର କିମ୍ବା ପ୍ରୋସାହନ ପ୍ରକୃତିରେ, ପ୍ରାପ୍ୟ ସୁଚକ ଚାଲଣା ସମୟରେ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ବହୁପରେ ।

2.3 ଅଭିଯାନ ଅଧିକାର କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଏକ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ରିହାତିର ଭତ୍ତା ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଗଲା ନାହିଁ । ଅପସାରଣ ବେଳେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଟେ । ଏହି ରିହାତି ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପାଇକାରୀ ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଚାନ୍ଦାର ଅପସାରଣ ପରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ମୋଟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅଟେ ।

3.1 ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ଅନେକ କାରଣରୁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ, ଯାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଖାନା ଫାଟକ ଠାରେ ବିତରଣ ତାରିଖ ହେବ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

3.2 କାରଖାନା ଫାଟକ ଠାରେ ବିକ୍ରି ଏବଂ ବିତରଣ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧ କାଟିବାକୁ ଦାବି କରିବା କମ୍ପାନୀ ପକ୍ଷେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାରଖାନା ଫାଟକ ଠାରେ ବିତରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ଉତ୍ସାରରୁ ବିତରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଲି ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧ କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ଅପସାରଣ ତାରିଖ ପରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ଅପସାରଣ ତାରିଖ ପରେ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟକୁ ଯୋଗ କରିବ ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାର ଇଣ୍ଡରନିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍, [1984] 1 ଏସସିଆର 347, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

4. ବିଭିନ୍ନ ରଣଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଉପରେ ସୁଧ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ୟ ଉପରେ ସୁଧ, ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ଅପସାରଣ କିମ୍ବା ବିତରଣ ତାରିଖ ପରେ ଏକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟେ ଏବଂ ତେଣୁ, କମ୍ପାନୀ ଏହି ବାବଦରେ କାଟି ଦାବି କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

5. କେବଳ ଏତପିସି ବିତରକ ନେଟୱାର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ ଛାଡ଼ିଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତୈଳ କମ୍ପାନୀ ସହିତ କୌଣସି ରାଜିନାମା ନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା କାରଣରୁ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଟାୟାର ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ରାଜିନାମା କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇନଥିବା ନିଗମର ବିବେଚନା ସହ ସମ୍ମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏତପିସି ବିତରକମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କମ୍ପାନୀର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଏହା ଏକ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସେବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ କମିଶନ ଅଟେ । ଏହା ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଥିବା ରିହାତି ନୁହେଁ ।

6. ଯଦି ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏପରି ଉତ୍ସାର ବାହାରୁ ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଉତ୍ସାରରେ ହୋଇଥିବା ବିତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ । ପାଇକାରୀ ବିତରକମାନେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ ନେଇସାରିଥିବାରୁ ଏବଂ କାରଖାନା ଫାଟକଠାରୁ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଅପସାରଣ କରାଯିବା କାରଣରୁ, ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଉତ୍ସାରରେ ବିତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ, ସାମଗ୍ରୀର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦୁପ୍ପର ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଲିମିଟେଡ୍, [1984] ଇସିଆର 1443, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

7. କେବଳ ଉପାଦୃତ ସରକାରଙ୍କୁ କମ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା କାରଣରୁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ମୂଲ୍ୟର ପାର୍ଥକ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ରିହାତି ଅଟେ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1)(a), ପ୍ରାବଧାନ (i) ଅଧୀନରେ, ଏହି ଛାତି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ସ୍ବାକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ବିତରକ କିମ୍ବା ପାଇକାରୀ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ । ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏକ କ୍ରେତା ବର୍ଗ ଭାବରେ ଏକ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଗଠନ କରେ ଏବଂ ଏହି ଶୀର୍ଷରେ ଦ୍ରବ୍ୟର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି କାଟ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ଯତ ନୁହେଁ ।

8.1 ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d)(i) ସହିତ ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏହା ସ୍ବଷ୍ଟ କରେ ଯେ ପାଇକାରୀ କାରବାରରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପରିବହନ ଏବଂ ସୁଗମ ପ୍ରେରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା 'ଦ୍ବିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂ' ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟରେ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଛ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କାରଖାନା ଫାଟକଠାରେ ପାଇକାରୀ ବଜାରରେ ଉପାଦ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ତେବେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହାକୁ ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଛ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

8.2 ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ପାଇଁ ଦ୍ବିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂରେ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି ଏବଂ କାଠ ବାକ୍ସ ଥାଏ । ଏହି ଦ୍ବିତୀୟକ ପ୍ୟାକିଂ କେବଳ ପରିବହନ କିମ୍ବା ସୁଗମ ପ୍ରେରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ନାହିଁ, ବରଂ ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟରେ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ବିକ୍ରୟରେ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଏହି କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି ଏବଂ କାଠ ବାକ୍ସ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ଉପରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ବାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚମୂଲ୍ୟକୁ ଏହାର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ *ଗଡ଼ଫ୍ରେ ଫିଲିସ୍ ଜଣିଆ ଲିମିଟେଡ୍*, [1985] 22 ଇଏଲଟି 306 ଏବଂ *ବମ୍ବେ ଟାୟାର ଇଣ୍ଡରନିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, ଜାନୁଆରୀ 7, 1986 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ବାରା ଫଏସଲା କରାଯାଇଥିବା ଏମ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 1534/1979 ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

9. ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଟାୟାର କର୍ଡ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉପାଦ ଶୁଳ୍କର, ଟାୟାରର ବିକ୍ରୟମୂଲ୍ୟରୁ କମ୍ପାନୀ, କାଟ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଏହା ଅଧିନିୟମର ନୂଆ ଧାରା 4 ର ଧାରା 4(4)(d)(ii) ଅନୁସାରେ ଅଟେ ।

10.1 ଉଭୟ ଧାରା 4 ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4(4)(d) ରେ ଥିବା ସଂଜ୍ଞାର ସାପେକ୍ଷରେ ଅଟେ । ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରକୃତିର କିମ୍ବା ଫେରସ୍ତଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ୟାକେଜିଂ ମୂଲ୍ୟ ତଥା ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ, ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ପରିମାଣ ଏବଂ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି ଛିର ହେବା ପରେ ଏହା

ଅଧୀନରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ମୂଲ୍ୟ' ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମୂଲ୍ୟରେ ଥିବା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର କୌଣସି ଅଂଶ ଉପରେ କୌଣସି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର ଏକ ଅଂଶକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

10.2 କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ସର୍ବମୋଟ, ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ (ଦେୟ ହୋଇଥିବା ଶୁଳ୍କ ସହିତ) ସହିତ ସମାନ । ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ କେବଳ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁପାତ ଭାବରେ ସେତେବେଳେ ଜଣାହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଏକ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ଶୁଳ୍କ, ପ୍ରଦତ୍ତ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ । କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନ ଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ପୂର୍ବରୁ କାଟ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ରାଶିରେ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ଯାହା ଜଣା ଯାଇଅଛି । ଗଣନା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ପ୍ରଦତ୍ତ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଛାଡ଼ର ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ିଥିବାରୁ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁପାତ ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ କେବଳ ପ୍ରଥମେ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅନୁମୋଦିତ ଛାଡ଼କୁ କାଟିବା ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ତା'ପରେ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ (1 + ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର ହାର) ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରି ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ପଦ୍ଧତିର ଉଭୟ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଗାଣିତିକ ଆଧାର ରହିଛି । ଏହି କ୍ରମକୁ ପାଲଟାଇବା ଅର୍ଥ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାର ଯୋଜନା ଏବଂ ପଦ୍ଧତିକୁ ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଅଟେ ।

10.3 ଯେଉଁଠାରେ କାରଖାନା ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ନୁହେଁ, ସେଠାରେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବାର ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟକୁ କାଟିବା ଅଟେ ଏବଂ ତା'ପରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ହାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଯଥାମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଗଣନା କରିବା ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3195/1979 ଇତ୍ୟାଦି

ରିଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 302/1978 ରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 20 ଜୁନ, 1979 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଉପସ୍ଥିତ ଦଳମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଫ. ଏସ. ନରିମାନ, ଏମ. ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରନ, କେ. ଆର. ନାୟିଆର, ସି. ଭି. ସୁଜା ରାଓ, ସୁଶ୍ରୀ ଏ. ସୁଭାଶିନୀ, ଏ. କେ. ଗାଙ୍ଗୁଲି, ଶ୍ରୀମତୀ ଆର. ରଙ୍ଗାସ୍ୱାମୀ, ହେମନ୍ତ ଶର୍ମା, କେ. ସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଏସ. ରେଲାନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ଭଗବତୀ, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି । 1. ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ମାତ୍ରାସ ରବର କାରଖାନା ଲିମିଟେଡ଼ (ଯାହା ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) ନାମକ କମ୍ପାନୀ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ଏମଆରଏଫ ର ଚାରି ଗୋଟି କାରଖାନା ରହିଛି; କୋଟାୟମ (କେରଳ), ମାତ୍ରାସ (ତାମିଲନାଡୁ), ଆକୋନମ (ତାମିଲନାଡୁ) ଏବଂ ଗୋଆ (କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ) ଅଟୋମୋବାଇଲ ଟାୟାର, ଟ୍ୟୁବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରବର କାରଖାନା ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର

ଉପାଦାନରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ । ଏହି କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରରେ ରହିଛି । ଆମ୍ଭ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଧୃତ ଚାରୋଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

(i) *ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3195/1979* ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ନୂତନ ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ ଉପାଦାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ପ୍ରଦତ୍ତ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ତା 20 ଜୁନ 1979 ର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ, କୋଟାୟମର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା ରିଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 302/1978 ରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଏକ ଆବେଦନ ଅଟେ । ଏହା କୋଟାୟମ କାରଖାନା ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।

(ii) *ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4731-32/1984* ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ ଉପାଦାନର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ପ୍ରଦତ୍ତ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ତା 1 ଏପ୍ରିଲ 1976 ରିଖର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୋଟାୟମସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

(iii) *ଏସଏଲପି (ଦେଖାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 10108/1980* ଅତିରିକ୍ତ ନ୍ୟାୟିକ ଆୟୁକ୍ତ, ଗୋଆ, ଦାମନ ଏବଂ ଡିଉଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗୋଆର କାରଖାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ ଉପାଦାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଦାଖଲକୃତ ଭାରତ ସଂଘର ଅନ୍ୟ ଏକ ଆବେଦନ । ନୂତନ ଧାରା 4 ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଏମଆରଏଫ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ରିଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 302/1978 ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ 3195/1979 ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହୋଇଥିବାରୁ, ଗୋଆର କାରଖାନା ପାଇଁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହେବ ।

(iv) *ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 793/1981*, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଲବଣ ଅଧିନିୟମ (ସଂଶୋଧିତ ଭାବେ) ର ଧାରା 35L ଅଧୀନରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ (ସି.ଇ.ଜି.ଏ.ଟି.) ର ତା 1 ଫେବୃଆରୀ 1984 ରିଖର ଆଦେଶ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏମଆରଏଫ ର ଆବେଦନ, ଯେଉଁଥିରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସାରା ଭାରତରେ ସେମାନଙ୍କ 42 ଟି ଉତ୍ସାର ମାଧ୍ୟମରେ ଟାୟାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରବର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ପାଇକାରୀ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଏମଆରଏଫ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପାଦାନ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାୟନ) ନିୟମ, 1975 ର ନିୟମ 6A ଅଧୀନରେ କାଟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହେଁ ।

2. ତା 7 ଅକ୍ଟୋବର 1983 ରିଖରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିବା *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍*, [1983] ଖଣ୍ଡ 14 ଏକ୍ସାଇଜ୍ ଲ 'ଟାଇମ୍ସ 1896) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ରାୟ ଘୋଷଣା ପରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭ ବିଚାର ନିମନ୍ତେ ଉଠାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍* ମାମଲାରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଵୀକରଣମୂଳକ ଆଦେଶ 1984 ଇଏଲଟି 329

ରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା 14 ଏବଂ 15 ନଭେମ୍ବର 1983 ରିଖରେ ଏହି ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱକରଣ ଦେଇଥିଲେ । ଉପାଦାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନେକ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହୋଇଥିବା ତମାମ ଶୁଣାଣୀଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱକରଣମୂଳକ ଆଦେଶ ପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ (ସିଲଜିଏଟି) ସମୀକ୍ଷା ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ 1 ଫେବୃଆରୀ 1984 ରେ ଆବେଦନ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ 9 ଫେବୃଆରୀ 1984 ରେ ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 793/1984 କୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପାଦାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏପରିକି ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ 3 ମେ, 1984 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖିରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ଦ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ରିଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 590/1979 ରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ, ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକାରେ ସଂଶୋଧନ ଦାଖଲ କରାଯିବାର ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପାଲଟା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଧିକାରିତାରେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାଟ ଏବଂ/କିମ୍ବା ନାମଜୁର ଏବଂ/କିମ୍ବା ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ, ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଆଗତ ।

3. ସୁବିଧା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଟକୁ ନିମ୍ନମତେ ସଂକ୍ଷେପିତ କରାଯାଇପାରିବ: -

- (i) ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି
- (ii) ଉପାଦାନ ଉପରେ ରିହାତି
- (iii) ଖାଲି ହେବାପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଭଣ୍ଡାର ଉପରେ ସୁଧ ।
- (iv) ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ନିଗମ ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ ।
- (v) ଶୁଳ୍କ ପଇଠ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଭଣ୍ଡାରରେ ବିତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ
- (vi) ପ୍ରାପ୍ୟ ଉପରେ ସୁଧ ।
- (vii) ଆରସିଏସ ବିତରକମାନଙ୍କୁ 1 ପ୍ରତିଶତ କାରବାର ରିହାତି
- (viii) ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ଉପରେ ହିତାୟତ ପ୍ୟାକିଂ ମୂଲ୍ୟ
- (ix) ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ରିହାତି

4. ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବିଭାଗର ମୂଳ-କାରଖାନା ଫାଟକ (ମୂଳ-କାରଖାନା) ର ମୂଲ୍ୟକୁ ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ପାଇକାରୀ ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ କି ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଗଣନାର ପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ କିପରି କାଟିବାକୁ ହେବ, ତାହା ଅନୁମୋଦିତ କାଟ କାଟିବା ପରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ସେ ବିଷୟରେ ବିଚାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଆମେ ନିମ୍ନମତେ ସମସ୍ୟାର ବିଚାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛୁ । ଏହି ରାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆମେ ଅଣ-ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 4 ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 4 ର ପାଠ୍ୟର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରୁନାହିଁ ଏବଂ ଛିର କରୁନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍, (1983 ଇଏଲଟି 1896) ରେ ଆମର ରାୟରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି । ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ ଆମର ରାୟକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରି ଆମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲୁ ଯେ:

"ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଉଭୟ ପୁରୁଣା ଧାରା 4(a) ଏବଂ ନୂଆ ଧାରା 4(1)(a) କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ପାଇକାରୀ କାରବାର ସମୟରେ, ତାହାକୁ ଅପସାରଣ ସମୟରେ ଏବଂ ସ୍ଥାନରେ, ଅର୍ଥାତ୍ କାରଖାନା ଫାଟକରୁ, ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ । ଯେଉଁଠାରେ ପୁରୁଣା ଧାରା 4(a) କିମ୍ବା ନୂଆ ଧାରା 4(1)(a) ଅଧୀନରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ସେଠାରେ ମୂଲ୍ୟ ପୁରୁଣା ଧାରା 4(b) କିମ୍ବା ନୂଆ ଧାରା 4 (1)(b) ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଗୋଟିଏ ଜିନିଷର ମୂଲ୍ୟ ତା'ର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ (ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରି), ଏବଂ ସେହି ମୂଲ୍ୟରେ ଅନେକ ଅଂଶମାନ ମିଶାଯାଏ, ଯାହା ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ବୃଦ୍ଧି କରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟରେ ଜିନିଷକୁ ଏହାର ବିପଣନଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ, ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅନେକ କାରଣରୁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ, ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ବିତରଣ ତାରିଖ ହେବ, ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ । ପରିଶୋଧସ୍ଵରୂପ ଯେଉଁ ଜାଗାରେ କାରଖାନା ଫାଟକଠାରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥାଏ, ସେହି ଜାଗାରେ ଭଣ୍ଡାର ଖର୍ଚ୍ଚ, ବାହ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ, ଦ୍ରବ୍ୟସମୂହ ତାଲିକା ଉପରେ ସୁଧ (ଖାଲି ହେବା ପରେ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଗଚ୍ଛିତ ମାଲ), କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଯଥା ବିକ୍ରୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସେବା ଏବଂ ବିଜ୍ଞାପନ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମେତ ବିପଣନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ସଂସ୍ଥାଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଦି କାରଣରୁ ବିତରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କାଟି ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଧ୍ୟାନକୁ ନିଆଯିବ ଯେ ବିଜ୍ଞାପନ ଖର୍ଚ୍ଚ, ବିପଣନ ଏବଂ ସଂସ୍ଥାଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସେବା ସାମଗ୍ରୀର ବିପଣନ କ୍ଷମତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରାଏ । ଯଦି କରଦାତା ତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ସଙ୍ଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରେ କିମ୍ବା କାରଖାନା ଫାଟକ ବାହାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ପାଇକାରୀ କାରବାର ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତ ଶୀର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ବିତରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ସେହି ଆଧାରରେ କାଟି ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କାରଖାନାର ଫାଟକରୁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବହନ

ହୋଇ ବିକ୍ରି ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ କରଦାତା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ବହନଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ କାରଣରୁ ଏକ କାଟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ବିତରଣ ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ମାଲ ପରିବହନ ଉପରେ ବୀମା ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।”

5. 1984 ଖଣ୍ଡ 17 ଇଏଲଟି 329 ରେ ବିବୃତ ଭାବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍‌ରେ ସ୍ୱତ୍ୱାକରଣମୂଳକ ଆଦେଶରେ ଆମେ ସ୍ୱସ୍ତ କରିଥିଲୁ ଯେ କାରବାରରେ ଅନୁମୋଦିତ ରିହାତିକୁ (ଯେ କୌଣସି ନାମରେ କୁହାଯାଉ) ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରକୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ କାଟିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯଦି ରାଜିନାମା ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ସ୍ଥିରୀକୃତ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ହୁଏ । ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଭଡା ଏବଂ ରିହାତିର ପ୍ରକୃତି ଜାଣିବା ଉଚିତ ଏବଂ କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ସମୟରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ମୂଲ୍ୟରୁ କଟାଯାଇଥିବା ହେତୁ ନାମଜୁର କରାଯିବ ନାହିଁ ।

6. କାଟର ପ୍ରଥମ ଶୀର୍ଷ, ଯଥା ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି କାରଣରୁ କାଟକୁ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କାଟ ଭାବରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଏହି ରିହାତି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦାବି ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ ପୂର୍ବରୁ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ କରଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଟାୟାରଗୁଡ଼ିକରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ଅଛି । କରଦାତାଙ୍କ ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଏକ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଦାବିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି କମିଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛି ଯେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଉତ୍ପାଦିତ ଟାୟାରରେ ତ୍ରୁଟି ହେତୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁ ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ଟାୟାର ଆଉ ଏହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଅବଧି ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ନଗଦ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଏକ ନୂତନ ଟାୟାର କିଣିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ କମିଟିର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ରାଶି ଅନୁସାରେ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି 14/15 ନଭେମ୍ବର 1983 ରେ ଆମ୍ଭ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତିର ସମସ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ତୁଷ୍ଟ କରୁଛି ଯେ ଏହା 1943 ରୁ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ଏକ ରିହାତି, ଏହା ପୂର୍ବରୁ କିଣାଯାଇଥିବା ଟାୟାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏମଆରଏଫ ଟାୟାରର ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ରିହାତି, ଭଡାର ତଥ୍ୟ ଅପସାରଣ ପୂର୍ବରୁ ବାଣିଜ୍ୟ ମହଲରେ ଜଣାଥାଏ, ରିହାତିର ପ୍ରକୃତି ସ୍ପେକ୍ଟାଟାରୀ କିମ୍ବା କାମଚଳା ନୁହେଁ ଏବଂ ସହଜରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ।

7. ରାଜସ୍ୱ ଏହି ଦାବିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ବିରୋଧ କରୁଛି ଯେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d)(ii) ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ନାହିଁ କାରଣ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀକୁ ହଟାଇବା ସମୟରେ ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ଏହା ସାଧାରଣତଃ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି ଭାବରେ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

8. ଆମେ ବିଭାଗର ଯୁକ୍ତି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ । ଯଦିଓ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ଛିରାକୃତ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ, ପ୍ରକୃତରେ ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାହା କାରବାରର ପ୍ରକୃତି ଅଟେ । ୱାରେଣ୍ଟି ପୂର୍ବରୁ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଟାୟାର ଉପରେ ରିହାତି ନୁହେଁ, ବରଂ ସେହି ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ସମାନ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଛି । ଏହାକୁ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ଟାୟାର ପ୍ରକୃତ ରୂପେ ରିହାତି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ବିକ୍ରୟରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଲାଭର ସ୍ୱଭାବ ଅଟେ ।

9. ଆମର ତା 14/15 ନଭେମ୍ବର 1983 ରିଖର ଆଦେଶରେ ଆମେ କହିଛୁ ଯେ, ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି କାଟିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯଦି, ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଉକ୍ତ ରିହାତି ଜଣା ଯାଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏହି ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହେଁ କାରଣ କମିଟି ଟାୟାର ଅପସାରଣ ପରେ ଦାବି ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ।

10. ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପୁନଶ୍ଚ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମାବଳୀ ଏହିପରି ଭିନ୍ନ ଏବଂ ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଟାୟାର ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ ବିଷୟରେ ମନସ୍ଥ କରେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ନିୟମ 96 ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

"ନିୟମ 96. *ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଟାୟାର ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଛାଡ଼*: ଯଦି ଜଣେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଚାହାଁନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ପାଦନ ସମୟରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତିର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ କେତେକ ଟାୟାରରେ ମାନକ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ତେବେ ସେ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନରେ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବେ ଯେ ଏପରି କ୍ଷତି ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟାୟାରରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ "ଦ୍ୱିତୀୟକ", "ନିକାସ" କିମ୍ବା "ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ" ଶବ୍ଦ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉନ୍ନତ କିମ୍ବା ଅଲିଭା ଭାବେ ଅଙ୍କିତ ହେବ ।

11. ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଟାୟାରକୁ ବିକ୍ରି ଏବଂ ଅପସାରଣ ପରେ, ୱାରେଣ୍ଟି ଭିନ୍ନ ଆକାରର କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଟାୟାରକୁ "ଦ୍ୱିତୀୟକ" କିମ୍ବା "ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ" ଭାବେ ବିକ୍ରି କରିବା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଆମ ମତରେ ନିୟମ 96 ର ତୁଳନା ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏକ "ଦ୍ୱିତୀୟକ" କିମ୍ବା "ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ" ଭାବରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ଟାୟାରକୁ ରିହାତି ଦରରେ ବିକ୍ରି କରାଯିବ, ଏପରି ରିହାତି ସାମଗ୍ରୀ ହଟାଇବା/ଖାଲି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣା ପଡ଼ିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d)(ii) ର ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ । ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା "ଦ୍ୱିତୀୟକ" ଟାୟାର ସମ୍ପର୍କରେ ହେବ । ତେଣୁ, ଆମେ ଟିଏସି/ୱାରେଣ୍ଟି ରିହାତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାବି ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଛୁ ।

12. ଆମ ବିଚାରରେ ଉଠାଯାଇଥିବା କାଟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୀର୍ଷକ ଉତ୍ପାଦ ରିହାତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ । ଏହି ଶୀର୍ଷକରେ ରିହାତିର 3 ଟି ସୋପାନ ରହିଛି:

(1) ତୁରନ୍ତ ଦେୟ ରିହାତି

(2) ବର୍ଷ ଶେଷ ରିହାତି

(3) ଅଭିଯାନ ରିହାତି

13. ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶୀର୍ଷକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛୁ: —

(i) ସରକାରୀ ଏବଂ ଡିଜିଏସ ଏବଂ ଡି ଖାତା ବ୍ୟତୀତ ବଦଳ ବଜାରରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଅଣ-ଆରସିଏସ ବିଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁରନ୍ତ ଦେୟ ରିହାତି ଯୋଜନା ଏମଆରଏଫ ଅଧୀନରେ, ଯଦି ବିଲ୍ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ତାରିଖ ଠାରୁ 26 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପରିଶୋଧ/ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ବିକ୍ରୟ କର, ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ଇତ୍ୟାଦି ସମେତ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ 0.75% ହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ଭାରତ ସଂଘ ଏହି ଦାବିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ବିରୋଧ କରୁଛି ଯେ ଏହା ଯୋଜନା ଦଲିଲରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ପରି କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଏବଂ କେବଳ ଏକ ସୀମିତ ଅବଧି ପାଇଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭାରତ ସଂଘର ଯୁକ୍ତି ଆମେ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହଁ । ତୁରନ୍ତ ଦେୟ ରିହାତି ଏମଆରଏଫ ଦ୍ୱାରା ବିତରକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଏକ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି ଅଟେ । ଏହା ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ସ୍ଥିରୀକୃତ ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଥାଏ । ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆମର ସ୍ୱୀକାରଣମୂଳକ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଛି । ଏହି କାରଣରୁ ଏମଆରଏଫ ଛାଡ଼ି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

(ii) ବିତରକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବର୍ଷ ଶେଷ ଅଧିଲାଭରେ, ଏମଆରଏଫ ଏହି ଛାଡ଼ିକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରେ ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ରିହାତି ଭାବେ ଦାବି କରେ । ଟାୟାର ପିଛା 50 ଟଙ୍କାର ଏହି ଅଧିଲାଭ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟାୟାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ସେହି ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ, ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ତାରିଖ ଠାରୁ 45 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତରେ ଦେୟ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ବିତରକ-ଅନୁସାରେ ଏକ ଘୋଷଣା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ତା'ପରେ ଅଧିଲାଭ ପାଇଁ ଏମଆରଏଫ ର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରିହାତିର ଭରା ସାମଗ୍ରୀ ହଟାଇବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣା ଯାଇନଥାଏ । ଗଣନା ବର୍ଷ ଶେଷରେ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଉକ୍ତ ହାରରେ ଅଧିଲାଭ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ବିତରକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏମଆରଏଫ ଏବଂ ଏହାର ବିତରକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପରେ ଏହା ଗଣନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ରିହାତି ସ୍ୱଭାବରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ଅଧିଲାଭ କିମ୍ବା ପ୍ରୋସାହନ ସ୍ୱଭାବରେ, ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ତିଆରି ହେବା ବହୁ ପରେ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମର ମତ ଏହିକି ଯେ ଏହି ଶୀର୍ଷ ଅଧୀନରେ ଏମଆରଏଫ କାଟି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହେଁ ।

(iii) ଏମଆରଏଫ ମାର୍ଚ୍ଚ/ଏପ୍ରିଲ 1983 ରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧିରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣ ପାଇଁ "ସୁପରଲାର୍ ପିରି-ବ୍ୟାକ ଅଭିଯାନ ଅଧିକାର" ର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁପରଲାର୍ ଚାଲାଣ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ଚାଲାଣ ପିଛା 50 ଟଙ୍କାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ଅଧିକାର ପୁଣି ଥରେ କେବଳ ସେହି ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ 45 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏମଆରଏଫ ଏବଂ ଏହାର ବିତରକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପରେ ବିତରକ ପିଛା ଅଧିକାର ଆୟର ବିବରଣୀ ଗଣନା କରାଯିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାର ରାଶି ଜୁନ୍ 1983 କିମ୍ବା ଜୁଲାଇ 1983 ମଧ୍ୟଭାଗ ପରେ ଜମା କରାଯିବାର ଥିଲା । ବର୍ଷ-ଶେଷ ରିହାତି/ ଅଧିକାର ଯୋଜନା ଭଳି ସମାନ କାରଣରେ, ଅଭିଯାନ ଅଧିକାର ଏମଆରଏଫ ପାଇଁ ଏକ ଅନୁମୋଦିତ ଛାଡ଼ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ରିହାତିର ଭରା ଜଣା ଯାଇନାହିଁ । ଅପସାରଣ ବେଳେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ରିହାତି ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପାଇକାରୀ ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଚାଲାଣ ଅପସାରଣ ପରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ମୋଟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ତଦନୁସାରେ ଆମେ ଏମଆରଏଫ ର ଏହି ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛୁ ।

14. ମହଜୁଦ ମାଲ ଖାଲି କରିବା ତାରିଖ ଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧ କୋଟାୟନ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନାମଜୁର ହୋଇଥିଲା । କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ କାଟ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଏହି ଶୀର୍ଷ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଦୃଢ଼ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ବମ୍ବେ ଚାଲାଣ ସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ଼* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ ଆମ ରାୟରେ ଉଦ୍ଘୃତ ହୋଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଆମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛୁ ଯେ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ଅନେକ କାରଣରୁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ, ଯାହା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କାରଖାନା ଫାଟକରେ ବିତରଣ ତାରିଖ ହେବ, ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାଯୋଗ୍ୟ । ତେଣୁ *ବମ୍ବେ ଚାଲାଣ ସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ* ମାମଲା (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ର ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, କାରଖାନା ଫାଟକରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି ଏବଂ ବିତରଣ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କିନ୍ତୁ କାରଖାନା ଫାଟକରେ ବିତରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ଭଣ୍ଡାରରୁ ବିତରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ସୁଧ କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ହଟାଇବା ତାରିଖ ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା *ବମ୍ବେ ଚାଲାଣ ସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ* ମାମଲା (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ର ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତା ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ହଟାଇବା ତାରିଖ ପରେ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ କରିବ । ତେଣୁ ଆମଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବେ, ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼ର ଦାବିକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

15. କାଟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୀର୍ଷ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ନିଗମକୁ ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯାହାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଏତପିସି ବିତରକ ନେଟୱାର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏମଆରଏଫ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ ସହିତ ଏକ ତୁଚ୍ଛିନାମା ସ୍ଵାକ୍ଷର କରିଛି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଟୈଳ କମ୍ପାନୀ ସହିତ କୌଣସି ରାଜିନାମା ନ କରିବାକୁ ଏମଆରଏଫ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିବାରୁ ଏତପିସି ଅନ୍ୟ

କୌଣସି ଚାନ୍ଦାର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ରାଜିନାମା କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇନଥିବା କଥାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ରିହାତି ଏଡିସି ବିତରକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରିର ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏଡିସି କୁ ଦେୟ ହେଉଥିବା ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନ, ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ କମିଶନ ଅଟେ । ଏଡିସି ବିତରକମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏମଆରଏଫ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏହା ଏକ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସେବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ କମିଶନସ୍ଵରୂପ । ଏହା ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଥିବା ରିହାତି ନୁହେଁ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଆମ୍ଭେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼ର ଏହି ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛୁ ।

16. ଏମଆରଏଫ କୁ ନାମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା କାଟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଶୀର୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ଉପରେ ସୁଧ (ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରଣଗ୍ରହୀତା) ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ । ଏମଆରଏଫ ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ମୂଲ୍ୟରେ ଏହି ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ ହେବାର ସମୟ ଏବଂ ଅର୍ଥ ଆଦାୟ ହେବାର ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମୟ କାରକ କାରଣରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ କେବଳ ସେତେବେଳେ ବହନ କରାଯାଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଜମା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦିଆଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ବହୁ ପରେ ଦେୟ ଦିଆଯାଏ । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 4 ର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୀତିର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ମୂଲ୍ୟର ଏକ ସମାଯୋଜନ ଅଟେ, ଯାହାକୁ ବିତରଣ ସମୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ତି ସମୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନୀସନାଲ ଲିମିଟେଡ଼* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହା କେବଳ ସେହି ଖର୍ଚ୍ଚ ଯାହା ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ କିମ୍ବା ବିତରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଛି ଯାହା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତା । ବିଭିନ୍ନ ରଣଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଉପରେ ସୁଧ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ୟ ଉପରେ ସୁଧ, ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ଅପସାରଣ କିମ୍ବା ବିତରଣ ତାରିଖ ପରେ ଏକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟେ ଏବଂ ଆମ୍ଭ ମତରେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼ ଏହି କାରଣରୁ କାଟ ଦାବି କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।

17. ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୀର୍ଷ ଯାହା ଆମ୍ଭ ବିଚାର ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ବିକ୍ରୟ ଭଣ୍ଡାରରେ ହୋଇଥିବା ବିତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ । 1984 ‘ଏକ୍ସାଇଜ୍ ଏବଂ କଷ୍ଟସ୍ ରିପୋର୍ଟର’ ର ପୃଷ୍ଠା 1443 ରେ ବିବୃତ *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦୁର୍ଗ ଇଣ୍ଡରପ୍ରାମ ଲିମିଟେଡ଼* ମାମଲା (ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 569/1981) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଆମ୍ଭର ରାୟରେ ଆମ୍ଭେ କହିଛୁ ଯେ ଯଦି ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ବାହ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଣ୍ଡାରରୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରନ୍ତି ତେବେ ବିତରଣ ମୂଲ୍ୟ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ ସାମଗ୍ରୀର ବିତରଣ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କାରଖାନା ଫାଟକରୁ ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣ କାରଣରୁ, ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ବିକ୍ରୟ ଭଣ୍ଡାରରେ ବିତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସାମଗ୍ରୀର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

18. ଏମଆରଏଫ କୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇନଥିବା କାଚର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୀର୍ଷକ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ରିହାତି ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ । ଆମ୍ଭ ମତରେ ଗୋଆ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏମଆରଏଫ ର ଦାବିକୁ ଯଥାର୍ଥରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି, ଯଦିଓ କୋଟାୟମ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏମଆରଏଫ ର ଦାବିକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍ ସରକାର କିମ୍ବା ଏହାର ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ତୁଳି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରେ । ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ ଏମଆରଏଫ ଦ୍ଵାରା ପୃଥକ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବିତରକମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକାଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4(1), ପ୍ରାବଧାନ (1) ଅନୁଯାୟୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବର୍ଗର କ୍ରେତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହେବାର ଛିତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ । ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର କ୍ରେତାଙ୍କ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ ଏହିପରି ସାମଗ୍ରୀର ଏକ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, କେବଳ ସରକାର ଏବଂ ଏହାର ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ ଉତ୍ପାଦଟି କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା କାରଣରୁ ଏମଆରଏଫ ଏହା କହିପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ସରକାର ମୂଲ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ରିହାତି ଅଟେ । ମୂଲ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରିହାତି ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ କ୍ରେତା ବର୍ଗ ଭାବେ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଏହି ଶୀର୍ଷକରେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍ କୌଣସି କାଚ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ଯତ ନୁହେଁ ।

19. ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଆମ୍ଭ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଛି ତାହା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ଶୁଳ୍କ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ । ଏମଆରଏଫ ର ଯୁକ୍ତି ଏହିକି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲା *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ଗଡ଼ପ୍ରେ ଫିଲିସ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍* ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା 1985 ଖଣ୍ଡ 22 ଇଏଲଟି 306 ରେ ବିବୃତ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । *ଗଡ଼ପ୍ରେ ଫିଲିସ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ରାୟରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ "ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ପଠିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d)(i) ର ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ମାଣ ଉପରେ, ପାଇକାରୀ କାରବାରରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପରିବହନକୁ ସୁଗମ କରିବାକୁ ଏବଂ ସହଜରେ ପ୍ରେରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କାରଖାନା ଫାଟକରେ ପାଇକାରୀ ବଜାରରେ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ତେବେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହାକୁ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।" ଏହା ଆମ୍ଭ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଛି ଯେ *ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡିଆ ସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ମାମଲାରେ, ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1534/1979 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏକ ରାୟରେ (ତା 7 ଜାନୁଆରୀ 1986 ରିଖର ରାୟ), ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭରୁଚା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ଦର୍ଭର ସହାୟତା ନେଇ *ଗଡ଼ପ୍ରେ ଫିଲିସ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟକୁ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଆମ୍ଭ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଯାଇଛି ଯେ ଏପରି ପ୍ୟାକେଜିଂରେ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି କିମ୍ବା କାଠ ବାନ୍ଧୁ ଥାଏ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ୟାକ୍ ହୋଇଥିବା ଏକ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ଭରୁଚା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ସେ

ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର, ରବରର ଏକ ପଟି ଯାହା ପ୍ରାୟ 6 "ତରଫା ଏବଂ ପ୍ରାୟ 1" ମୋଟା ଯାହା ଏକ ରୋଲରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଗୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୋଲର ଓଜନ 15 କିଲୋଗ୍ରାମରୁ 40 କିଲୋଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି । ରୋଲକୁ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଏକାଠି ରଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହି ରୋଲକୁ ଏକ ଆଲଗା ଏବଂ ଖୋଲା ପଲିଥିନ୍ ବ୍ୟାଗରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥାଏ । ସେହି ବ୍ୟାଗ ମଧ୍ୟ ରୋଲକୁ ଏକାଠି ଧରି ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ବ୍ୟାଗରେ ଏକ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି କିମ୍ବା ଏକ କାଠ ବାଙ୍କରେ ରଖାଯାଏ । କାର୍ଡ-ବୋର୍ଡ ପେଟିକୁ ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଏକାଠି ରଖାଯାଇଛି । କାଠ ବାଙ୍କକୁ ଏକାଠି ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାଏ । ଯଦିଓ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି ଏବଂ କାଠ ବାଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବରର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଭରୁଚା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କହିଛନ୍ତି ଯେ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି କିମ୍ବା କାଠ ବାଙ୍କ ବିନା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବରର ଏକ ରୋଲ ବିକ୍ରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକିଂ ଯେଉଁଥିରେ ଟାୟାରର ଉପର ରବର ବିକ୍ରି ହୁଏ ତାହା ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଛି । ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକିଂ କେବଳ ପରିବହନକୁ ସୁଗମ କିମ୍ବା ପ୍ରେରଣକୁ ସହଜ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟରେ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ବିକ୍ରୟରେ ଆବଶ୍ୟକ । ଭରୁଚା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି ପୁନଃପ୍ରେରଣକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ୟାକ୍ ହୋଇଥିବା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ମତ ଥିଲା ଯେ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି ଏବଂ କାଠ ବାଙ୍କ ଏପରି ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକିଂ ସାମଗ୍ରୀ ନୁହେଁ ଯାହାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା କରିବାରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ଼ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଭରୁଚା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଏକ ଦୃଶ୍ୟମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଗଡ଼ପ୍ରେ ଫିଲିସ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ଼ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଛି, ଆମ୍ଭର ମତ ଏହିକି ଯେ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି ଏବଂ କାଠ ବାଙ୍କ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦ୍ଵିତୀୟକ ପ୍ୟାକିଂ ଶୁଦ୍ଧ ଯାହା ଏମଆରଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ ତାହା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ଏପରି ଏକ ଉତ୍ପାଦ ଅଟେ ଯାହା ସାମାନ୍ୟ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନୁପଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦାନ "କୁଶନ କମ୍ପାଉଣ୍ଡ" ଯାହା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବରର ତଳ ଭାଗରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ଏବଂ ଯାହା ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବରକୁ ପୁରୁଣା ଟାୟାରର ଘଷି ଯାଇଥିବା ପୃଷ୍ଠକୁ ଯୋଡ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ଯାହାକୁ ପୁନର୍ବାର ନୂଆ ରବର ପରସ୍ତ ଦେବାକୁ ହୁଏ, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ନରମ । ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବରର ବାହ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ନ ଲାଗି ଯିବାକୁ ଏବଂ ଧୂଳି ଦ୍ଵାରା ଅସନା ନ ହେବା ପାଇଁ ଏକ ପଲିଥିନ ଜରି ରବର ମିଶ୍ରଣର ସ୍ତର ଉପରେ ରଖାଯାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପଲିଥିନ ବ୍ୟାଗରେ ରଖାଯାଏ । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପଲିଥିନ ବ୍ୟାଗ ଏବଂ/କିମ୍ବା କାର୍ଡବୋର୍ଡ ପେଟି ବିନା ଏପରି ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଗୋଆର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ ଗୋଆର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ

ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଦୃଷ୍ଟିରୁ; ଆମର ମତ ଏହିକି ଯେ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବର ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟକ୍ଷ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ୟାକିଂ ଶୁଳ୍କକୁ ଟାୟାରର ଉପରିଭାଗ ରବରର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ କାଟି ହେବ ନାହିଁ ।

20. ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ମୂଳ-କାରଖାନା ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଟାୟାରଗୁଡ଼ିକର ପାଇକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, [1984] 1 ଏସସିଆର 347 ରେ 376E ରେ ବିବୃତ ଭାବେ ସଂଘ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାରସ ଇଣ୍ଡରନିଆସନାଲ ଲିମିଟେଡ଼ (ପୁରୋକ୍ତ) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଆମର ରାୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ "ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ର ଅଧିକ୍ରମଣରେ ଲାଗୁ ନୂତନ ଧାରା 4 ରେ, ଉପାଦ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୌଳିକ ଯୋଜନାରୁ କୌଣସି ସାରବାନ ବିରୁଦ୍ଧିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା" । ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଆମର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶ ପରେ ମଧ୍ୟ, ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଏମଆରଏଫ କୌଣସି କାଟ/ସଂଶୋଧନର ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ନୂତନ ମୂଲ୍ୟ ଦାଖଲ କରିନାହିଁ । ଏହା ସମଗ୍ର କମ୍ପାନୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଗଣନା ଦାଖଲ କରି ଶତକଡ଼ା ହାର ଆଧାରରେ ଅନେକ ଛାଡ଼ ଦାବି କରେ କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ଦାବିଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତି ଜିନିଷ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା କାରଖାନା ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥକ ହିସାବ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା । ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ଏବଂ ନୂତନ ଧାରା 4 ରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ମୌଳିକ ଯୋଜନାରେ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ବିରୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଅଣ-ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 4 ରେ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପାଇକାରୀ ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ ପାଇକାରୀ କ୍ରେତାଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦ୍ରବ୍ୟ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ତଦନୁସାରେ ଆମେ ଏମଆରଏଫ ର ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛୁ । ଯଦିଓ ପୁରୁଣା ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବିଭାଗରେ କାରଖାନା ଫାଟକ ଠାରେ ଖାଲି କରିବାକୁ ଏମଆରଏଫ ଏକ ପୃଥକ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିନାହିଁ, ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାରଣାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ପୁରୁଣା ଧାରା 1 ଏବଂ ନୂତନ ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ଯୋଜନାଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ, ଆମେ ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼କୁ କ୍ରେତା ବର୍ଗଙ୍କ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ଯଥା, ଭିନ୍ନ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ କମ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଲାଭ, ଯଦି ତାହା ପୂର୍ବରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇନାହିଁ ।

21. ଯେତେବୃତ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଟାୟାର କର୍ତ୍ତ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଛାଡ଼ ସମ୍ବନ୍ଧିତ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 28/1983 ରେ ଗୋଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଏମଆରଏଫ ର ଯୁକ୍ତିକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଏମଆରଏଫ କୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଟାୟାର କର୍ତ୍ତ ଉପରେ ଉପାଦ ଶୁଳ୍କର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ କାଟ ପାଇଁ ଦାବିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ନୂତନ ଧାରା 4 ର ଧାରା 4 (4)(d)(ii) ଅନୁସାରେ ଏବଂ ଆମେ ତଦନୁସାରେ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଛୁ ଯେ ଏମଆରଏଫ ଏହି କାଟ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

22. ଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି କାରଖାନା ଫାଟକଠା'ରେ ବିକ୍ରୟରେ, ଏକ ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଗଣନାର ପଦ୍ଧତି ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ । ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଏହା ଯେ, ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ କାଟିବା ଉଚିତ ନା ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟରୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ କାଟିବା ଉଚିତ । ଉଭୟ ଧାରା 4 ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d) ରେ ଥିବା ସଂଜ୍ଞା ଅଧୀନରେ ଅଛି । ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ କିମ୍ବା ଫେରସ୍ତଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ୟାକେଜିଂ ମୂଲ୍ୟ ତଥା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ, ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ପରିମାଣ ଏବଂ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରଥାନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି ସ୍ଥିର ହେବା ପରେ ଏହା ଅଧୀନରେ ପରିଭାଷିତ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମୂଲ୍ୟରେ ଥିବା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧର କୌଣସି ଉପାଦାନ ଉପରେ କୌଣସି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧର ଏକ ଉପାଦାନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ, କାରଖାନା ଫାଟକଠା'ରେ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ଏକ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଗଣନା କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯାହା ଏକ ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ, ଏପରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଏବଂ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ କ'ଣ ତାହା ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକୃତ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଦେୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଗଣନା ଏବଂ ଯୋଗ କରିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟସମୂହ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା କାରଖାନାରୁ ଅପସାରଣର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦିତ । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ, ସେତେବେଳେ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ କାରଖାନା ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ସମାନ ପରିମାଣର ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ପ୍ରଥମେ କାଟିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ତା'ପରେ ହିଁ ମୂଲ୍ୟକୁ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ କାଟିବା ଉଚିତ । ତର୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏମଆରଏଫ ବିଚାର ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦାହରଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ:

ସେମାନେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ (ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ) କୁ 3200 ଟଙ୍କା ଭାବେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ସେମାନେ ପୁନଶ୍ଚ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟକ ପ୍ୟାକେଜିଂ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର, ପ୍ୟାକେଜିଂ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ମୂଲ୍ୟ କାରଣରୁ 200 ଟଙ୍କାରେ ଅନୁମୋଦିତ କାଟକୁ ଅନୁମାନିକ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ଗାଡ଼ି ଟକ ଟାୟାର ପାଇଁ *ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ* ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ହାର 60 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଉତ୍ପାଦଟିର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ 2075 ଟଙ୍କା ବୋଲି ତର୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧରିନେଲେ: ଧାରା 4 (4)(d) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ କରାଯାଇଥାଏ । କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ 2075 ଟଙ୍କା ଏବଂ 200 ଟଙ୍କାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ହିସାବରେ 1875 ଟଙ୍କା ହେବ । ଏହାପରେ 60 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ 1875 ଟଙ୍କା ଗଣନା କରାଯିବ ଏବଂ ଏହା ମୋଟ 1125 ଟଙ୍କା ହେବ । ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଯାହା ଏକ ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ, ତାହା ହେବ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ, ଅନୁମୋଦିତ ଛାଡ଼ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧର ସମଷ୍ଟି । ଏହାକୁ ଏକ ଗାଣିତିକ ସୂତ୍ର ଭାବରେ ରଖିଲେ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ (ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ) କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଅନୁମୋଦିତ ଛାଡ଼ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ସହିତ ସମାନ । ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ

ଦେୟ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ = କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ + ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ + ଅନୁମୋଦନୀୟ କାଟ । ପୁଣି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କକୁ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅନୁପାତ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟ/ନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟ । ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଯଦି ତିନୋଟି ଉପାଦାନ ଯଥା- ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ, ଅନୁମୋଦିତ କାଟର ପରିମାଣ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର ହାର ଜଣା ଥାଏ, ତେବେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ସଠିକ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦ୍ଧତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂତ୍ର ହେବ:-

କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ = ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ - ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ÷

(1 + ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ହାର)

ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପଶ୍ଚାତତାବେ ବିଚାର କରି, ଯଦି ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 3200 ଟଙ୍କା ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼େ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ 200 ଟଙ୍କା ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼େ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ହାର 60 ପ୍ରତିଶତ ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼େ, ତେବେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନମତେ ଗଣନା କରାଯାଏ:

ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ - ଅନୁମୋଦିତ କାଟ

= 3200 ଟଙ୍କା - 200 ଟଙ୍କା = 3000 ଟଙ୍କା

କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଛାଡ଼ର ପାର୍ଥକ୍ୟରେ $1 + 60/100$ ଦ୍ଵାରା ଭାଗ କରିବା ସହିତ ସମାନ, ଯାହା $3000/1.6$ ସହିତ ସମାନ, ଯାହା 1875 ଟଙ୍କା ସହିତ ସମାନ ।

1875 ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ 60 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 1125 ଟଙ୍କା ହେବ ।

ଉପରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଗାଣିତିକ ସୂତ୍ରଟି ସଫଳତା ରଖୁଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଯଦି ଦେୟ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 3200 ଟଙ୍କା ସହିତ ସମାନ, ତେବେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ 1875 ଟଙ୍କା ଅଟେ, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଥିଲା 1125 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ 200 ଅଟେ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ସମଷ୍ଟି, ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ (ଦେୟ ହୋଇଥିବା ଶୁଳ୍କ ସହିତ) ସହିତ ସମାନ ।

ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଗଣନାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦ୍ଧତି ଭୁଲ ଅଟେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଧାର ଯେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସେହି ସମାନ ପରିମାଣର ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଛିର କରିବାକୁ ହେବ ଯାହା କାଳ୍ପନିକ ଭାବରେ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିଲା ଏବଂ କାରଖାନା ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସରେ ଏହି ଉପାଦାନ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ ପ୍ରଥମେ କାଟିବା ଉଚିତ, ତାହା ଗାଇ କିଣିବା ଆଗରୁ ଗୋଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଭଳି ଓଲଟା ପଦ୍ଧତିରେ କାମ କରିବା ସଦୃଶ । ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ କେବଳ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁପାତ ଭାବରେ ଜଣାଯିବ ଯେତେବେଳେ ମୂଲ୍ୟ/ନୁଯାୟୀ ଏକ ଶୁଳ୍କକୁ ଶୁଳ୍କଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ । କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନ ଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ପୂର୍ବରୁ କାଟିବା କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ

ଏବଂ ରାଶିରେ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ଯାହା ଜଣା ଯାଇଅଛି । ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବାରୁ ଏବଂ କାଟର ଏକ ଜାତ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଜଣା ଥିବାରୁ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁପାତ ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ କେବଳ ପ୍ରଥମେ ଅନୁମୋଦିତ କାଟକୁ ହ୍ରାସ କରି, ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ଏବଂ ତା'ପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା କରି ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ । ଏହାର ଉଭୟ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଗାଣିତିକ ଆଧାର ରହିଛି । ଯଦି ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧର ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣକୁ ପ୍ରଥମେ କାଟି ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ସମୀକରଣ ସମାନ ହେବ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଯଦି 150 ଟଙ୍କାର ଏକ କାଳ୍ପନିକ ତଥା ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରୁ (ଉତ୍ପାଦଟିର ମୂଲ୍ୟ 100 ଟଙ୍କାକୁ ମିଶାଇ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ 50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 50 ଟଙ୍କା ରହିଛି) ଯଦି 50 ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଥମେ କାଟି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ତା'ପରେ 5 ଟଙ୍କାର ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ କଟିଯାଏ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ 95 ଟଙ୍କା ହେବ । ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ହାର 50 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ 95 ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର @ 50 ପ୍ରତିଶତ 47.50 ହେବ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ କଟାଯାଇଥିବା ପରି 50 ଟଙ୍କା ନୁହେଁ । ଗଣନାରେ 2.50 ଟଙ୍କାର ଏକ ସ୍ଥିର ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବ । ତେଣୁ, ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଏହା ଏକ ଭୁଲ ପଦ୍ଧତି । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (4)(d) ରେ ଥିବା ସଂଜ୍ଞା ଦ୍ଵାରା ବହନ କରାଯାଏ । ଏମଆରଏଫ ର ଯୁକ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ କଟାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'ପରେ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ କାଟିବା ଉଚିତ, ତାହା ଭୁଲ ଅଟେ । ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଠାରେ କାରଖାନା ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ନୁହେଁ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ପହଞ୍ଚିବାର ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁମୋଦିତ କାଟକୁ କାଟିବା ଅଟେ ଏବଂ ତା'ପରେ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଗଣନା କରିବା । ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ ପ୍ରଥମେ ନ କଲେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦିତ କାଟ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ । ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅନୁପାତ । ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ କରି ଏପରି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ କେବଳ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଗଣନା କରାଯାଏ । କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ସଠିକ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିନା, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଥା ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ବ୍ୟତୀତ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ । ଏପରିକି ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ, କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ସମାନ ନୀତି ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ ନ କରି ଏକ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧକୁ ଏକ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣ ଭାବରେ ଗଣନା କରିବା ଉଭୟ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଗାଣିତିକ ଭାବରେ ଏକ ଭୁଲ ଅଟେ ଯାହା ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ କେବଳ ଅନୁମୋଦିତ କାଟ ଦ୍ଵାରା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ପରେ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତା'ପରେ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ଟାରିଫ୍ ହାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି କ୍ରମକୁ ଓଲଟା କରିବା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଦ୍ଧ ଆଦାୟର ଯୋଜନା ଏବଂ ପଦ୍ଧତିକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ହେବ । ଆୟର ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏବଂ ଆୟର ପୂର୍ବ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶର ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଆୟେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆୟର ବର୍ତ୍ତମାନର ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ କାଟର ପରିମାଣ ଏବଂ ପୁନଃ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛି ।

କରଦାତା, ଏମଆରଏଫ ଲିମିଟେଡ଼ ପୂର୍ବରୁ ମେ 1984 ରେ ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ଏକ ମାସ ଅବଧିରେ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକାରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାଟ/ସଂଶୋଧନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ, ଆମ୍ଭ ଦ୍ଵାରା ପୁଣି ଥରେ ଆମ୍ଭର ବର୍ତ୍ତମାନର ରାୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କରଦାତାଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆମ୍ଭ ରାୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସଠିକ୍ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବଧି ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫେରସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କରଦାତାଙ୍କୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ/କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୂତନ କାଟ ପାଇଁ ସମାଯୋଜନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବେ । ଆମ୍ଭ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ମାଦ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ରିଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 590/1979 ରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇବାକୁ ଏମଆରଏଫ ସ୍ଵାଧୀନ ରହିବ । ଆମ୍ଭେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ୁଛୁ ।

ଆଦେଶ

ଏହି ରାୟରେ ଆମ୍ଭ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିବା ଭିତ୍ତର ପରିମାଣକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହିସାବ ଖାତାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜମା ଦେଇ ସମାଯୋଜିତ କରାଯିବ ।

ପି.ଏସ.ଏସ.

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଵୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ